



Univers Pedagogic

 Nr. 22 (858),
1 iunie 2023


Săptămânalul pedagogilor din toată țara!

pro

2192 de candidați la bacalaureat au obținut nota „10” din oficiu la limba străină, iar trei candidați vor susține o singură probă de examen



Un număr record de candidați – 2192 – au obținut nota „10” din oficiu la proba de examen la limba străină. Decizia a fost aprobată în ședința Comisiei Naționale de Examen.

De nota „10” din oficiu beneficiază, în conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la examenul național de bacalaureat, candidații care au susținut, pe parcursul anilor de studii în învățământul general, examene cu recunoaștere internațională pentru

certificarea competențelor lingvistice în limbi străine.

Numărul de candidați care beneficiază de această facilitate este cel mai mare din ultimii nouă ani. În sesiunea de bacalaureat din anul trecut nota „10” din oficiu la proba de examen la limba străină a fost obținută de 1596 candidați, în sesiunea 2021 - 1299, iar în sesiunea 2020 - 1349. În 2015, când a fost instituită această practică, 229 de elevi au avut nota maximă la proba de limbă străină din cadrul examenului de bacalaureat, în baza certificatelor ce atestă competențele lingvistice. „Numărul crescând al elevilor

cu performanțe deosebite la nivel internațional denotă interesul sporit față de cunoașterea limbilor străine. Felicit elevii și profesorii pentru aceste rezultate”, a menționat ministrul Educației și Cercetării, Anatolie Topală.

Menționăm că în sesiunea de bacalaureat din anul curent trei absolvenți ai treptei liceale vor avea de susținut doar o singură probă de examen, datorită faptului că vor primi trei/patru note de „10” din oficiu atât în baza certificatelor ce atestă competențe lingvistice în limbi străine, cât și în baza premiilor obținute la olimpiadele republicane și/sau internaționale la disciplinele de studiu. Conform acelorași criterii, alți 32 de tineri vor beneficia de două note de „10” din oficiu în cadrul examenului național de bacalaureat.

Sesiunea de bacalaureat 2023 se va desfășura în conformitate cu Programul de desfășurare a sesiunii de examene, în perioada 2-20 iunie. La sesiune s-au înscris peste 19.000 de candidați, dintre care circa 2000 sunt restanțieri din sesiunile anterioare.

Candidații vor susține probele de examen în 93 de centre de bacalaureat, dintre care 31 sunt instituite în municipiul Chișinău.

La Chișinău a fost inaugurat Oficiul Național Orizont Europa

În Republica Moldova va activa un Oficiu Național Orizont Europa, un centru care va facilita colaborarea între mediul științific și cel academic din Republica Moldova și țările Uniunii Europene.



Oficiul va facilita participarea cercetătorilor din țara noastră la Programul-cadru al Uniunii Europene pentru Cercetare și Inovare Orizont Europa, va consolida colaborarea dintre instituțiile naționale și cele europene pe dimensiunea cercetării și inovării, precum și va oferi sprijin Rețelei Punctelor Naționale de Contact.

În cadrul discursului de inaugurare, ministrul Educației și Cercetării, Anatolie Topală, a subliniat că structura va crea noi oportunități pentru cercetare și educație. „Pentru sistemul moldovenesc de știință și inovare, integrarea în Spațiul European de Cercetare și alinierea la principiile acestuia reprezintă un

obiectiv strategic. Colaborăm pentru a beneficia pe deplin de statutul de stat asociat la Orizont Europa și pentru a relua în practică și documentele noastre naționale prioritățile Agendei Politicii Spațiului European de Cercetare. Totodată, statutul de țară candidat la aderarea la UE ne permite să beneficiem și de alte oportunități în domeniul cercetării și inovării”, a spus Anatolie Topală.

Republica Moldova este țară asociată a Programului Orizont Europa, iar deschiderea Oficiului Național Orizont Europa face parte din acțiunile de integrare în Uniunea Europeană. Oficiul Național va organiza evenimente de informare și sensibilizare privind oportunitățile de cooperare în domeniul cercetării și inovării, va oferi suport în identificarea apelurilor potrivite, precum și a partenerilor pentru propunerile de proiect. Deschiderea Oficiului Național Orizont Europa în Republica Moldova reprezintă o investiție majoră în viitorul nostru european prosper.

Desfășurarea corectă a sesiunii de bacalaureat, discutată în cadrul unor ședințe cu responsabilii din raioane

Ministerul Educației și Cercetării și Agenția Națională pentru Curriculum și Evaluare, cu implicarea Centrului Național Anticorupție, a desfășurat câteva ședințe de lucru și seminare de informare cu președinții Comisiilor Raionale/Municipale de Examen (șefii Organelor locale de specialitate în domeniul învățământului), cu președinții și secretarii centrelor de bacalaureat, în contextul sesiunii de examene 2023.

Prezent la discuții, ministrul Anatolie Topală a reiterat aspectele importante privind buna desfășurare a sesiunii de examene, menționând necesitatea asigurării transparenței, corectitudinii și a condițiilor egale pentru toți candidații.

„Toți specialiștii antrenați în organizarea și desfășurarea examenelor de bacalaureat trebuie să se implice plenar în acest proces. Avem nevoie de maximă responsabilitate și co-



rectitudine. Educația de calitate este indispensabilă în calea noastră spre integrarea europeană, iar examenul național de bacalaureat este un element important în evaluarea calității educației. Standardele înalte de corectitudine și transparență ne permit nu doar să îi recompensăm pe cei care muncesc, dar și să creștem nivelul de pregătire a absolvenților de liceu și, implicit, calitatea profesioniștilor care acced pe piața muncii”, a subliniat ministrul.

Participanții la ședințe au discutat și despre transportarea în condiții de securitate a materialelor de examen;

monitorizarea desfășurării corecte a examenului de bacalaureat; instruirea asistenților; delegarea membrilor comisiilor republicane de evaluare; constituirea și monitorizarea activității comisiilor raionale/municipale de evaluare din cadrul examenelor de absolvire a gimnaziului; transportarea candidaților în centrele de bacalaureat; organizarea zilei „ușilor deschise” în centrele de bacalaureat, acțiuni destinate bunei organizări și desfășurării a examenelor naționale de absolvire.

Un subiect aparte al ședințelor de lucru l-a constituit prevenirea ac-

telor de corupție. Ion Pruteanu, șef al Direcției educație anticorupție la Centrul Național Anticorupție, s-a referit la regimul juridic al cadourilor, la conflictele de interese, influențele necorespunzătoare și la modalitățile de sesizare în cazul tentativelor de implicare în acte de corupție ș.a. „Toate cheltuielile pentru organizarea și desfășurarea examenelor naționale sunt asigurate din bugetul de stat. Orice colectare de bani în acest scop este ilegală”, a menționat Ion Pruteanu. Examenul național de bacalaureat 2023 se va desfășura în perioada 2-20 iunie. La sesiune s-au înscris peste

19.000 de candidați, dintre care circa 2000 de sunt restanțieri din sesiunile anterioare.

Probele de examen se vor susține în 93 de centre de bacalaureat. Evaluarea testelor de examen se va face în perioada 2-25 iunie, iar rezultatele preliminare din sesiunea de bază vor fi afișate în centrele de bacalaureat la data de 26 iunie 2023.

Regulamentul cu privire la examenul național de bacalaureat, precum și orarul probelor de examen pot fi accesate pe pagina Agenției Naționale pentru Curriculum și Evaluare: www.ance.gov.md.



Cursanții CFCL descoperă resurse informaționale utile pentru instruire și cercetare



Joi, 25 mai 2023, în scopul realizării cercetărilor în contextul elaborării tezelor de recalificare profesională, cursanții înscriși la programul de recalificare profesională *Psihopedagogie* (60 credite) din cadrul Centrului Formare Continuă și Leadership al Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” au beneficiat de o consultanță online referitor la procesul de documentare, căutare și selectare a surselor bibliografice.



Webinarul cu genericul *Resurse informaționale în sprijinul instruirii și cercetării* a fost organizat de Departamentul Psihopedagogie, Psihologie și Management Educațional al CFCL în colaborare cu Biblioteca Științifică a UPSC.

Coordonatorul de program, Veronica Mihailov, asistent univ., și colaboratorii bibliotecii, Mariana Mațarin și Maria Emandei au fost convingători în prezentarea si-

te-ului UPSC, paginii web și a Repozitoriului Bibliotecii Științifice a UPSC etc. Sursele științifice sau pusă la dispoziția formabililor, familiarizându-i cu motoarele de căutare. În acest sens, bibliotecarele au făcut o demonstrație directă de utilizare a catalogului electronic, îndemnând imediat publicul să acceseze linkurile propuse și să pună în practică diverse modalități de căutare pentru a se asigura că le reușește procedura.



CFCL pune în vizor strategii de combatere a fenomenului de bullying

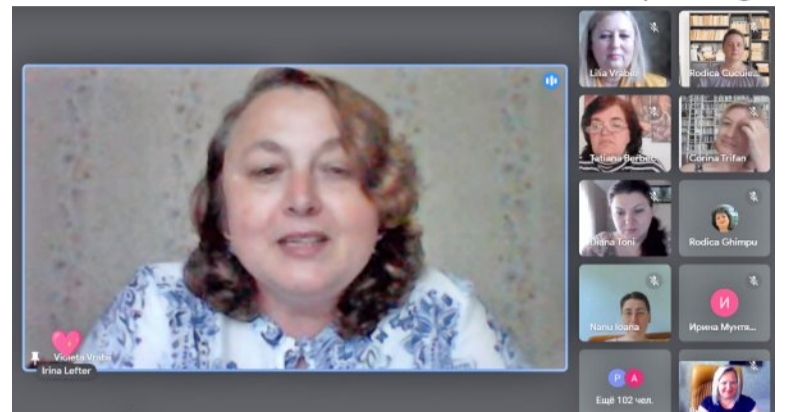
La 27 mai, 2023, Departamentul Psihopedagogie, Psihologie și Management Educațional din cadrul Centrului Formare Continuă și Leadership al UPSC a desfășurat cu succes ce-a-de-a doua sesiune a seminarului metodologic *Bullyingul prevenit și gestionat prin educație*.

Evenimentul a fost moderat de formatoarea CFCL Violeta Vrabii, doctor în psihologie.

Invitata specială a seminarului Rodica Cucuietu, psiholog, IP LT „B.P.-Hasdeu”, or. Drochia a abordat *prevenirea fenomenului de bullying prin atenuarea agresivității la adolescenți* punând accent pe: reactualizarea reperelor teoretice privind fenomenul agresivității în rândul adolescenților; identificarea mecanismelor psihopedagogice de atenuare a impactului agresivității asupra personalității elevului adolescent; prezentarea sugestivă a mecanismelor de intervenție în cazurile de agresivitate adolescentină.

Dumneaei a prezentat modele teoretice privind conceptul agresivității dar și aspecte comune cu fenomenul de bullying. A descris profilul personalității adolescentului agresiv, factorii declanșatori și formele de manifestare a agresivității adolescente, a argumentat rolul stării de bine în prevenirea și intervenția în situații de bullying, propunând un *Program psihocorecțional* de atenuare a agresivității adolescente prin *conturarea stării de bine*. La fel, a prezentat sugestia de activități cu părinții și cadrele didactice, accentuând importanța susținerii și conexiunii emoționale cu adolescenții care manifestă comportament agresiv față de ceilalți, susținere acordată din partea părinților și cadrelor didactice.

Accentul a fost pus pe ideea că adolescentul agresiv ca și orice persoană are nevoie de înțelegere și ajutor din partea adultului, pentru că *agresivitatea lui este un disconfort interior, neputința de a reacționa adecvat la evenimentele petrecute în jurul său, iar rolul adultului este de a-l înțelege, susține și ajuta*. Din acest considerent doamna psiholog a propus câteva instrumente de intervenție și anume:



Programul psihocorecțional *Starea de bine -prioritate pentru fiecare adolescent*; Dialogul IMAGO; Seminarul / trainingul cu cadrele didactice *Interacțiunea eficientă cu adolescenții agresivi* cu specificarea nevoilor fundamentale ale adolescenților în mediul școlar; Seminarul cu părinții: *Agresivitatea adolescentină. Modalități de atenuare*. De asemenea, site-ul pentru adolescenți 12plus dar și diverse cărți de specialitate, în format online. Concluziile generale și recomandările pentru cadrele didactice prezentate de Rodica Cucuietu au fost repetate pe prevederile pct.7 din Metodologia cu privire la prevenirea și combaterea bullyingului.

Un alt invitat special al seminarului, Lilia Vrabii, psiholog, grad didactic întâi, IPLT „M. Eminescu” a vorbit celor peste 170 de participanți despre *Intervenții posibile pentru gestionarea situațiilor de bullying*. În opinia dumneaei, pentru că tot mai mulți copii sunt supuși fenomenului de bullying, care le provoacă suferință, dezamăgire, stări afective negative, este important să depunem efort comun, școala,

familia, societatea, pentru găsirea celor mai bune strategii care să ajute la stoparea acestui fenomen, capabil să aducă consecințe grave tuturor celor implicați.

Și pentru că practica arată că nu există o metodă universal valabilă pentru toate tipurile de comportamente de bullying iar registrul de intervenție este destul de variat, Lilia Vrabie a propus

abordarea bullyingului începând cu evaluarea situației prin *modelul de analiză comportamentală ABC*. Totodată pentru a schimba un comportament, avem nevoie să intervenim *la nivelul contextului – intervenții pe clasă și la nivelul consecințelor – reacții care apar după manifestarea comportamentului de bullying*. Dar nu uităm că pentru gestionarea situației de bullying este importantă *intervenția adresată copilului care manifestă comportamente de bullying și intervenția adresată copilului care este ținta a bullyingului*. Cu cât intervenția individuală este dublată cu cea pe clasă și familială, cu atât rezultatele sunt mai bune.



Prevenirea și soluționarea conflictului de interese, abordat împreună cu manageri ai colegiilor din țară

Manageri ai colegiilor din Cahul, Ungheni, Hâncești, Orhei, Chișinău au participat, marți, 23 mai, la atelierul de lucru cu genericul: „Prevenirea și soluționarea conflictului de interese în managementul educațional” organizat de Centrul Republican de Dezvoltare a Învățământului Profesional din cadrul Centrului de Formare Continuă și Leadership în parteneriat cu Autoritatea Națională de Integritate.

În deschiderea evenimentului, directorul CFCL, Viorica Andrițchi, dr. hab., prof. univ., a venit cu un mesaj de încurajare a cadrelor de conducere să investească în dezvoltarea profesională și personală a cadrelor didactice, a membrilor echipei manageriale. La fel, a prezentat oferta de formare continuă a personalului din învățământul profesional tehnic, adaptată nevoilor beneficiarilor, așteptărilor agenților economici și necesităților educaționale ale elevilor.

Formatorul Vitalie Armașu, specialist principal în Direcția Evaluare, Prevenire și Implementare a politici-

lor din cadrul Autorității Naționale de Integritate a pus în dezbatere problema conflictului de interese în instituțiile de învățământ din țară, plasând accentul pe acțiuni de identificare, anticipare, prevenire și conștientizare a fenomenului. Expertul ANI a făcut referire la actele legislative ce vizează conflictul de interese și zonele de risc a acestuia. În acest context, Octavian Vasilache, șeful Centrului Republican de Dezvoltare a Învățământului Profesional, a menționat despre importanța codului deontologic ca document de reglementare a conflictelor de interese și a altor situații problematice



prodate în instituțiile de învățământ. Un șir de întrebări din partea managerilor instituțiilor de învățământ profesional tehnic a provocat *Completarea declarației de avere și interese personale*. Respectiv, participanții

au avut posibilitatea să obțină informații veridice de la prima sursă referitor la: modul de evaluare a valorii bunurilor și serviciilor procurate; modul de indicare a valorii

bunurilor, în speță prețul de piață a imobilului; modul de corectare a greșelilor și completarea declarației depuse până la expirarea termenului-limită etc. Menționăm că formatorul a simulat completarea online a declarației de avere și interese personale, care, la fel, a fost însoțită de întrebări de clarificare din partea participanților și explicații detaliate, cu exemple din practică.



Maria BUTUC-BRIGAI: „Autoinstruirea și instruirea continuă sunt garantul succesului și al rezultatelor înalte”



Se știe că oamenii sunt influențați, în primul rând, de ceea ce văd. Pentru elevi, acest lucru este primordial. Nu contează atât de mult ceea ce le spui comparativ cu ceea ce văd. În Liceul Teoretic Român-Francez „Gheorghe Asachi” muncește de zor, ca o albinuță, Maria Butuc-Brigai, profesoară de limba și literatura română, care transmite prin vorbă și faptă frumosul grai succesorilor. Dumneaei este și dirigintă a două clase – a XII-a și a V-a – cărora le împărtășește tot ce este mai bun din nectarul cunoștințelor.

– Dnă profesoară, tinerii specialiști, mai ales din domeniul pedagogic, se confruntă cu anumite dificultăți la începutul carierei. În cazul Dvs., cum s-a conturat procesul și relația profesor-elev?

– Orice profesie la început de cale este anevoioasă, din lipsă de experiență și confruntarea cu necunoscutul, dar în pedagogie este și mai conturat acest aspect, întrucât zilnic ești față în față cu viitorii oameni mari, cei care sunt în continuă dezvoltare și așteaptă de la tine perfecțiune din toate punctele de vedere: pornind de la ținuta de om/ cetățean până la cea de profesionist desăvârșit în materia pe care o predai. Dacă este să vorbesc de începuturile mele în pedagogie, pot spune că am avut parte de o experiență interesantă, dar foarte solicitantă pentru mine: o tânără de 22 de ani, care predam limba și literatura română, literatura universală, limba latină unor elevi de 14-18 ani, iar pe lângă aceasta, mai aveam și alte responsabilități extracurriculare și, în același timp, îmi urmam cursurile de masterat. Țin minte că nu dispuneam de timp deloc în ceea ce privește odihna, familia, deși eram căsătorită recent: până spre seară mă aflam la școală, iar până noaptea târziu mă pregăteam pentru orele din ziua următoare, verificam caiete și evaluări. Probabil, aceasta este cea mai mare barieră: suprasolicitarea unui tânăr specialist, care are nevoie de mai mult timp pentru pregătirea de a doua zi și care mai urmează niște studii în paralel. Dar în învățământul nostru este, totuși, o situație delicată: dacă ai ore doar în limita normei, 18 lecții pe săptămână, salariul este nemotivant, mai ales dacă nu ai ani de experiență și nu ai grad didactic. În schimb, cu cât pretinzi la un salariu decent, cu atât trebuie să ai mai multe ore, dirigiențe, alte activități, iar aceasta este suprasolicitant, prin urmare, mulți tineri cedează după primii ani de profesare. În consecință, rămân doar cei dedicați sau care așteaptă să treacă 3 ani pentru a-și lua indemnizația.

– Programa școlară prevede destul de multe ore de limba română, ceea ce presupune muncă și efort continuu pentru profesorul de română. Dvs., fiind și dirigintă a claselor a XII-a și a V-a, cum le reușiți pe toate? Aveți momente când vă confrunțați cu stări de epuizare?

– Să fii profesor de limba și literatura română este pe cât de frumos, pe atât de anevoios și vă zic de ce: suntem

mereu în lipsă de timp. A fi un profesor bun de română înseamnă nu numai pregătirea de lecții și verificarea caietelor, dar, neapărat, lectură. Or, lectura solicită mai mult timp. Fie că e o operă care se cere a fi recitată, fie că e o roman încă necitit, profesorul este nevoit să își găsească timp pentru acest proces. Momentan, sunt și dirigintă la clasele a V-a și a XII-a, două extremități, fiecare cu particularitățile și solicitările ei. Este, indubitabil, complicat, dar am acceptat această situație din motiv că e criză de diriginți, iar experiența de 10 ani pe care o am m-a ajutat să depășesc obstacolele inerente procesului educațional. Periodic, simt anumite stări de epuizare, dar plăcerea lucrului bine făcut mă revigorează și, iată, în acest mod, activez zilnic: mă bucură fiecare rezultat al elevilor și mi se animă starea.

– Așa cum menționam mai sus, sunteți diriginta unei clase absolvente. Dacă ar fi să vă referiți strict la elevii acestei clase, credeți că sunt suficienți de pregătiți să treacă de proba de bacalaureat?

– Predau la trei clase de a XII-a, în total 75 de absolvenți, și sunt ferm convinsă că, în câteva săptămâni, când vor avea în față primul lor test de bacalaureat, vor demonstra că sunt capabili și demni de statutul pe care îl au. De acum încolo, rezultatul lor final este și în funcție de alte circumstanțe: claritatea testului și a subiectelor, starea pe care o vor avea, inspirația etc. Am mari așteptări de la ei, pentru că, într-adevăr, am muncit mult împreună.

– Pentru că generațiile care vin au alte viziuni, credeți că există șansa ca acești absolvenți să rămână în țară pentru a-și continua studiile și, ulterior, să muncească pentru statul moldovenesc?

– Dacă e să fac referință doar la absolvenții a căror dirigintă sunt, vă pot spune că 90 la sută dintre ei sunt deja acceptați în universități din Europa: Franța, Olanda ș.a. și, pe de o parte, e dureros că tinerii noștri pleacă și sunt dintre cei mai buni, dar, pe de altă parte, unii dintre ei afirmă că, posibil, se vor întoarce acasă, pentru a aduce schimbarea în bine. Cât se va adevăra din ceea ce spun ei, ne va arăta timpul. Cert este că, pe tot parcursul studiilor, le-am vorbit cu diferite ocazii despre necesitatea implicării în societatea noastră a tinerilor proactivi, inteligenți și cu perspectivă.

– După sesiunea BAC-2021, v-ați expus opinia, împreună cu alți pedagogi din țară, vis-a-vis de evaluarea tendențioasă a testelor. În timp ați urmărit și sesiunea 2022. S-au luat în calcul opiniile Dvs. anterioare?

– De fapt, după fiecare sesiune de examen, fie BAC, fie testarea de clasa a IX-a, noi, profesorii, transmitem un feedback instituțiilor abilitate. Acesta rezidă în părerea noastră obiectivă cu referire la formularea itemilor, gradul de dificultate și abordarea tematică. În ultimii ani, parcă se resimt niște schimbări în acest sens, deși, aproape anual, se infiltrază unele disonanțe sau neadaptări.

– Dacă e să vorbim despre cei mici pe care îi aveți în grijă, cred că sunt total diferiți de cei de care urmează să vă despărțiți, și nu mă refer doar la vârstă. Totuși, dacă ar fi să alegeți, ați rămâne doar diriginta clasei a V-a sau a celor din a XII-a?

– Anul acesta e primul în care am acumulat experiența de a fi dirigintă în două clase simultan, iar senzația e tare contrastantă, și nu în sens negativ. Este bine cunoscut faptul că în școală clasa a V-a și a XII-a reprezintă cerul și pământul, ambele, de altfel, importante și cu nevoile lor. Dacă în clasa a XII-a se solicită mai multă monitorizare în ceea ce privește prezența la ore, pregătirea de examene cu toate cerințele ei, abordarea unor conțințuri complexe și, respectiv, mai complicate, în clasa a V-a este ușor diferit: pe același plan cu studiul, volens-nolens, plasăm disciplina. Sunt profesoara care crede că reușita și succesul la orice disciplină școlară și în viață, în general, vizează disciplina. Dacă este ordinea lecțiilor, iar actanții educaționali se respectă reciproc, atunci nu are cum să existe foarte multe curențe la nivel de asimilare a cunoștințelor. Poți fi un profesor pregătit la cel mai înalt nivel, cu vaste cunoștințe, dar dacă lecția scapă de sub control din punctul de vedere al



disciplinării, timp în care unii elevii fac gălăgie, distrag atenția celor din jur, atunci lecția riscă să fie compromisă. Mi s-a părut imposibil, la începutul anului școlar, că voi izbuti să predau la 3 clase de a XII-a și alte două clase de a V-a, și, în același timp, să fiu și dirigintă la două dintre ele, dar, *per aspera*, am reușit cu toate. Dacă aș fi pusă în situație să aleg acum una dintre aceste două clase cu care să rămân în calitate de dirigintă, mi-ar fi greu să o fac. Fiecare dintre ele are farmecul ei. Aceasta ar fi echivalentă cu situația să îmi aleg doar 2 degete dragi din toate pe câte le am. Aproape imposibil!

– Ați conceput, împreună cu alți autori, evaluări sumative, teste scrise, probe orale, lucrări practice pentru elevii clasei a V-a. Ce beneficii v-a adus această experiență?

– Exact. Vara trecută, când unii consideră că profesorii se odihnesc tot

sezonul estival, am muncit cot la cot cu alți câțiva colegi de breaslă, în frunte cu domnul profesor universitar, doctor habilitat, Adrian Ghicov, la îndemnul căruia am și acceptat să fiu coautoare a șase caiete de teste sumative la română, pentru diferite trepte de școlarizare. Pot să afirm, în primul rând, că implicarea în atare activități te stimulează să te autoperfecționezi continuu, iar acest fapt este unul dintre cele mai mari beneficii. De asemenea, fiind profesor în școală, știi foarte bine conțințurile care trebuie vizate în astfel de produse și mai ales, cum ar fi bine să ajungă în fața elevilor. Anul acesta am lucrat cu elevii mei din a V-a după caietele de evaluări pe care le-am conceput cu ai mei colegi și pot spune sigur că mi-au fost de un real folos, întrucât mi-au facilitat munca. Iar acestea toate la un loc sunt doar beneficii. Consider că orice profesor care pretinde a avea rezultate trebuie să se perfecționeze continuu, prin urmare, nu se poate limita doar la transmiterea unor conțințuri elevilor săi.

– Obișnuiți să faceți publice pe rețelele de socializare filmele în care vorbiți despre greșelile comise în vorbire de concetățenii noștri. Am sesizat că acestea au multe vizualizări. De unde a pornit ideea?

– Demult, încă de pe când eram pe băncile școlii, admiram profesorii care aveau o comunicare corectă, coerentă, armonioasă, iar acest fapt m-a inspirat să am grijă mai mult de exprimarea personală. Cu atât mai mult că, fiind absolventă Facultății de Litere a Universității de Stat din Moldova și avându-i ca mentori pe adevărații promotori ai limbii, precum Ion Melnicu, Anatol Ciobanu, Mihail Purice, Irida Condrea, Viorica Molea ș.a., m-am simțit îndatorată să pun umărul la transmiterea corectă a celei mai valoroase avuții a națiunii – limba maternă. Fiecare dintre noi transmite frumosul grai succesorilor, dar în ce fel

o administrez și în prezent *Picătura de limbă* a avut un impact fulminant, momentan a adunat aproape 30 000 urmăritori, iar conțințurile video le plasez și pe youtube, instagram, iar mai nou, pe tik-tok, acolo unde se află cei mai mulți elevi de-ai noștri. Vreau să vă spun sincer că funcționează acest mod de învățare, pentru că, odată ce încarc filmulețul, a doua zi elevii îmi vorbesc despre conțințutul acestuia. Și este minunat! Elevii învață altfel și încă eficient.

– Recent ați obținut premiul mare în cadrul Proiectului Național Maratonul Proiectelor de Succes. Ce a presupus acest proiect?

– Adevărat. Înainte de toate, vreau să vă spun că sunt persoana care nu se mulțumește doar cu predatul la clasă și atât. Dacă ar fi așa doar, m-aș plitisi, probabil. Periodic, mă implic în activități care să mă pună în situația să progrez, să studiez și, implicit, să aflu ce nu am știut. Sunt profesoara care consideră că am de învățat pe tot parcursul vieții, iar acest fapt trebuie neapărat dirijat, voit și conștientizat. Astfel, în luna aprilie, când elevii se aflau în vacanța de Paște, AGIROMd a inițiat un proiect național „Maratonul Proiectelor de Succes”, prima ediție. Acesta consta în realizarea unui filmuleț de 180 de secunde în care profesorii urmau să își prezinte un produs sau un proiect implementat cu elevii. Sigur că înainte de a te încumeta să participi la această provocare, trebuie să ai cu CE și să știi CUM să îți prezinți proiectul, astfel încât să respecti cerințele. Fiind la finalul unui parteneriat educațional, transfrontalier, cu elevii mei din a V-a, în care am fost implicate 4 școli: 2 din RM și 2 din România, a fost momentul potrivit în a-mi prezenta demersul și reușitele implicării. Am respectat cu rigurozitate Regulamentul maratonului, iar în cadrul ultimei etape, care a avut loc la IPLT „Mihai Eminescu” din Strășeni, am aflat că m-am învrednicit de Premiul Mare. Parteneriatul pe care l-am prezentat face parte din proiectul *Educație online fără hotare*, sub egida Direcției Generale de Învățământ, iar implementarea acestuia mi-a adus succes în cadrul altui proiect. Și este minunat!

– Implicându-se în diverse proiecte, programe, participând la varii module tematice, pedagogii de azi performează rapid. În această ordine de idei, suntem curioși cum au evoluat orele Dvs. de română?

– Orice participare care vizează creșterea profesională are un impact vădit asupra calității orelor, chiar dacă unii ar afirma contrariul. Studiile de la facultate sunt doar un început în carieră. Autoinstruirea și instruirea continuă este garanția succesului și a rezultatelor.

– Evident, ca și în alte sisteme educaționale din lume, există și la noi anumite curențe. În opinia Dvs., care este schimbarea majoră care trebuie să se producă neîntârziat în educație?

– Am mai spus-o și într-un interviu la o revistă din domeniul pedagogic: imperioasă este asigurarea școlilor cu profesori, cu resurse umane, de care, la momentul de față, e o criză majoră. Învățământul nostru se ține pe cadrele didactice pensionare sau în prag de pensie. Dar ce se va întâmpla peste câțiva ani? Cine va preda copiilor, nepoților noștri?

A intervievat
Silvia ȚURCAN

Victoria Frumuzachi – valorificator eficient al strategiilor educaționale



În cadrul unei întâlniri de suflet cu oameni frumoși, valoroși cu care a împărțit realizările și succesele în activitatea profesională, Victoria Frumuzachi a spus ADIO activității profesionale.

În acest context, administrația IPLT „Universul” din mun. Chișinău și-a exprimat aprecierea pentru activitatea desfășurată de Dumneaei în cadrul acestei instituții de învățământ, pentru crearea frumosului prin meserie, pentru deceniile de realizări în educație, pentru faptul că este un maestru al relațiilor cu oamenii.

Victoria Frumuzachi a reușit, în 50 de ani de activitate, să îmbine

frumos mai multe activități: profesor de limba franceză, inspector principal al DGETS pentru limbi străine, promovarea frumosului și valorilor neamului prin Artă Tehnologică, prin croșetat, împletit, broderie.

S-a născut la 23 aprilie 1950. A absolvit, în anul 1973, Universitatea Pedagogică „A. Russo” din Bălți, Facultatea Limbi Străine, specialitatea limba și literatura franceză. Activitatea profesională și-a început-o în anul 1973. În perioada anilor 1995 până în 2014 deține funcția de inspector pentru limbile străine, specialist principal al DGETS a Consiliului Municipal Chișinău.

Din anul 2015 până în prezent activează în funcția de profesor de limba franceză în Instituția Publică Liceul Teoretic „Universul” din mun. Chișinău.

Pe parcursul anilor de activitate a dat dovadă de responsabilitate, punctualitate, înalt profesionalism și experiență avansată. Un obiectiv prioritar al doamnei Frumuzachi este formarea continuă, dezvoltarea și creșterea profesională. Respectiv, în anul 2005, i s-a conferit gradul didactic II. În 2011 reușește să obțină gradul didactic I, iar în 2016 - gradul didactic superior la limba franceză.

Pe parcursul ultimilor ani a participat activ în cadrul seminarelor

municipale de limba franceză. Este un cadru didactic creativ, cu inițiativă, care desfășoară frecvent interesante activități curriculare și extrașcolare cu elevii. Este unul din coautorii Curriculumului modernizat la Limba străină, 2010.

În contextul modificărilor ce au loc în procesul instructiv-educativ din Republica Moldova, pe perioada activității sale, dna V. Frumuzachi și-a propus și a realizat cu succes următoarele obiective: realizarea Curriculumului național la limba străină din perspectiva asigurării calității demersului educațional; autoformarea profesională continuă, prin participarea la diverse conferințe, semin-

are, stagii de formare pentru cadrele didactice; stabilirea unor noi niveluri de calitate a demersului educațional, realizat prin valorificarea strategiilor educaționale centrate pe elevi.

În perioada în care a deținut funcția de inspector principal al DGETS a dat dovadă de un bun spirit organizatoric și inițiativă sporită.

Prin activitatea zilnică Victoria Frumuzachi promovează imaginea, prestigiul și bunul nume al Liceului Teoretic „Universul”, întrucât dă dovadă de competențe profesionale care implică zilnic multă tenacitate, răbdare, măiestrie pedagogică, creativitate, empatie și dăruire profesională.

Notabil este faptul că, pe parcursul activității sale de **50 de ani**, dna V. Frumuzachi a demonstrat abilități profesionale performante, fiind o fire ambițioasă și activă. Cunoaște și aplică eficient prevederile actelor normative care reglementează demersul educațional.

Pentru activitate rodnică și contribuție la organizarea și desfășurarea procesului instructiv-educativ este stimată și apreciată de elevi, profesori și părinți.

Angela MUNTEAN,
director,
Liceul „Universul”,
mun. Chișinău



Un eveniment instructiv-distractiv pentru copii și părinți, la Moldexpo



Centrul internațional de Expoziții Moldexpo, amplasat la Chișinău, găzduiește în intervalul 1-4 iunie Expoziția-festival internațională de mărfuri și servicii pentru copii și viitoarele mame „KID'S EXPO”, cu prilejul sărbătoririi Zilei Internaționale a Copilului.

A XII-a ediție a evenimentului, organizată cu suportul oficial al Ministerului Educației și Cercetării, se desfășoară în pavilionul nr.2 și pe spațiile exterioare ale Centrului. Festivitatea reprezintă un complex unic pentru copii și părinți, îmbinând seminarele de instruire cu activități de agrement, expoziția propriuzisă fiind secundată de un festival distractiv.

Astfel, pe parcursul a câteva zile aici se vor organiza jocuri, show-uri și trucuri cu bule de săpun, iar spațiile vor fi amenajate cu tobogane, diverse instalații de distracție, terenuri de cinema și o zonă de înghețată. Componenta

educativă include ateliere de lucru, competiții de șah pentru copii și jocuri interactive. De asemenea, expoziția este însoțită de un program vast de seminare și servicii de consultanță pentru viitoarele mămici și părinții tineri.

În plus, vor fi prezentate haine și accesorii pentru copii și femei însărcinate, produse alimentare și dietetice pentru copii, băuturi, dulciuri și înghețată, bunuri și servicii în vederea îngrijirii nou-născuților, cosmetice și produse de igienă pentru copii, mobilier și accesorii destinate camerelor de copii, lenjerie de pat, materiale pentru traininguri și dezvoltare, literatură, materiale audio și video, tot felul de jocuri și jucării.

De asemenea, micii vizitatori au fericita ocazie să participe la concursuri de genul „Starturi veseli”, organizate de Fundația caritabilă pentru copii „Clipa Siderală”. De remarcat că în fiecare zi a expoziției aici vor evolua colective de copii din centre de creație, care vor prezenta programe de cântece, dansuri și scenete teatrale.

Reporter UPP



Ziua Ușilor Deschise la USMF „N. Testemițanu”

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a avut oaspeți de Ziua Ușilor Deschise: absolvenți de licee și colegii, precum și elevi din clasele a IX-XI, organizând workshopuri interactive, vizite și excursii la: Muzeul de anatomie a omului, Centrul Stomatologic Universitar, Centrul Universitar de Simulare în Instruirea Medicală, Centrul Universitar de Reabilitare Medicală, Centrul Farmaceutic Universitar „Vasile Procopișin”, Biblioteca Științifică Medicală, Centrul de Evaluare Academică.

Cu acest prilej, tinerii studiosi au avut ocazia să viziteze Campusul studentesc în care sunt amplasate căminele, Complexul Sportiv Univer-

sitar, Școala Auto, Complexul Socio-cultural Universitar, Organizația de Autogovernare Studențească, Aleea savanților și medicilor iluștri. În plus,

tinerii au aflat – în cadrul unei întâlniri organizate cu administrația instituției – care este oferta educațională, familiarizându-se cu informațiile ce țin de programele studiilor de licență, integrate și de master, taxele de studii pentru anul universitar 2023-2024, precum și de condițiile de admitere și de cazare.

Este de menționat că evenimentul a fost organizat de USMF „Nicolae Testemițanu” în parteneriat cu Asociația Studenților și Rezidenților în Medicină.

UE: Laboratoare digitale pentru școli din sudul țării



Uniunea Europeană a oferit sprijinul necesar pentru inaugurarea a 6 laboratoare digitale în mai multe școli din sudul Republicii Moldova. Iar unul dintre acestea a fost deschis la Gimnaziul „Mihai Eminescu” din Cantemir, cu ocazia găzduirii proiectului „Laboratoare Digitale”, aflat la ediția a II-a.

Este de menționat că laboratoarele de acest gen, dezvoltate cu ajutorul UE, oferă un mediu modern și inovativ în care elevii au ocazia să însușească tehnologii noi și să-și dezvolte acele aptitudini care îi vor ajuta în viitor să se descurce pe piața muncii, ce se află într-o continuă digitalizare.

Reamintim că în 2022, datorită asistenței europene au fost lansate 9 laboratoare digitale în regiunea de sud a țării, în prezent acolo funcționând, per total, 15 asemenea laboratoare. Proiectul „Laboratoarele digitale” în zona Cahul a fost dezvoltat cu asistența financiară a Uniunii Europene în parteneriat cu Suedia, fiind implementat de Asociația Națională a Companiilor din Domeniul TIC.

Bugetul proiectului este de 130 000 de euro. Astfel, în cadrul programului inițiat, „Tekwill în Fiecare Școală”, în jur de 3000 de elevi vor beneficia de oportunitatea de a-și dezvolta abilități digitale.

Cor UPP



Procesul de atestare – oportunitate vitală pentru un manager de succes

Recent mulți dintre managerii școlari au trecut prin procesul național de atestare. În acest context, cu scopul promovării imaginii managerului, dar și în scopul descrierii calității procesului de atestare, redacția „Univers Pedagogic Pro” a invitat MANAGERI CARE AU DEMONSTRAT PERFORMANȚĂ (recomandați fiind chiar de membrii Comisiei Republicane de Evaluare și Atestare) să contribuie la realizarea unui colaj de atitudini, emoții, bune practici acumulate în urma acestui demers. Mesajele managerilor le găsiți mai jos.



Olga BALANICI,
șef secție studii, grad managerial I,
Colegiul Politehnic, mun. Bălți

Sunt onorată să fac parte din acest demers și să împărtășesc experiența mea. Ca manager, consider că procesul de atestare reprezintă o oportunitate valoroasă de autoevaluare și de dezvoltare profesională continuă. Pentru mine a reprezentat o oportunitate valoroasă de autoevaluare și de analiză a abordărilor mele în ceea ce privește integrarea tehnologiei în procesul de învățare și predare. Feedbackul constructiv și recomandările primite de la membrii comisiei de atestare mi-au permis să identific punctele tari și să dezvolt strategii eficiente pentru optimizarea resurselor digitale și îmbunătățirea experienței educaționale a elevilor noștri. În urma procesului de atestare, am avut ocazia de a învăța de la colegii mei din domeniul managementului educațional și de a împărtăși bune practici în ceea ce privește managementul pedagogizării digitale. Această colaborare și schimbul de experiență au contribuit sau, la sigur, vor contribui la dezvoltarea mea profesională și la obținerea unor rezultate remarcabile în implementarea tehnologiei în procesul educațional.

Prin aplicarea strategiilor și metodologiilor promovate în programul meu managerial, sper să reușim să optimizăm procesul de învățare și să dezvoltăm competențele digitale ale cadrelor didactice din instituție. La fel, să integrăm resurse digitale variate și să promovăm colaborarea și comunicarea eficientă între elevi și cadrele didactice. Astfel, vom obține o educație relevantă și adaptată nevoilor actuale, pregătind elevii pentru piața muncii și pentru societatea bazată pe cunoaștere.

În ceea ce privește colaborarea cu membrii Comisiei Republicane de atestare, am apreciat în mod deosebit profesionalismul și implicarea acestora. Am avut privilegiul de a beneficia de feedbackul constructiv, profesionalismul și implicarea atentă, răbdarea demonstrată în cadrul procesului de susținere a rapoartelor / programelor manageriale, expertiza și dedicația dumnealor, care s-au dovedit a fi o sursă de inspirație pentru noi toți. Prin intermediul acestui mesaj, îmi exprim recunoștința față de acești experți și le mulțumesc pentru sprijinul oferit în îmbunătățirea calității managementului educațional.

Prin intermediul ziarului „Univers Pedagogic pro”, doresc să împărtășesc cu ceilalți colegi din domeniul educației această experiență valoroasă. Sunt convinsă că prin colectarea și difuzarea acestor atitudini pozitive, emoții și bune practici, putem contribui la promovarea unei imagini puternice a managerilor din sistemul nostru de învățământ.

În final, procesul de atestare a reprezentat un pas esențial în dezvoltarea mea personală și profesională, precum și în îmbunătățirea calității managementului pedagogizării digitale în Colegiul Politehnic din Bălți. Sunt mândru de rezultatele obținute și mă angajez să continui să explorez noi strategii și să promovez inovația în educație, pentru a asigura o pregătire de înaltă calitate și pentru a contribui la succesul elevilor noștri.



Dorina CULICENCO,
director adjunct pentru instruire,
IP LT „Lucian Blaga” or. Iargara,
r. Leova

Atestarea, pentru mine, este o trecere a Rubiconului, grea și ireversibilă, deoarece presupune mult curaj, responsabilitate, muncă asiduă și perseverență, dar inevitabilă în cazul când orientarea în educație capătă noi orizonturi, colorate de noi provocări. Este o treaptă care cere a fi depășită în cazul în care societatea ne cere să depășim criza sistemului educațional și să ne angajăm pe calea transformărilor, dar și în cazul concurenței tot mai semnificative pe piața muncii. Și da, „De fiecare dată când apare o tranziție socială importantă, sistemul educațional este interpelat să se pronunțe și să se transforme pentru a răspunde noilor exigențe. (Adrian Ghicov, Tatiana Callo, Angela Mardari în „Competența transdisciplinară în procesul educațional. Aspecte metodologice și manageriale”).

Atestarea mai este și o posibilitate frumoasă de autoafirmare, de socializare, de schimb de practici avansate cu colegii, dar și cu membrii Comisiei Republicane de Evaluare și Atestare care, de fiecare dată, ne lasă amintiri de neuitat prin exigența, corectitudinea, integritatea, profesionalismul și OMENIA demonstrată cu mult tact. Aceasta este tagma celor mai buni pedagogi din țară: Adrian Ghicov, Viorica Andrițchi, Ion Achiri, Valentina Ceapa, Maria Hadărcă, Viorica Goară-Postică, Mariana Marin, Tatiana Cartaleanu, Olga Cosovan, Constantin Șchiopu, Liliiana Nicolaescu-Onofrei, Livia State, Valentina Chicu, Tamara Tonu și multe alte personalități de seamă ale pedagogiei autohtone.

Apreciem înalt practica MEC de a implica permanent în comisiile de atestare cadre noi, cu renume în domeniu, cum ar fi Angela Botezatu și Daniela Vacarciuc, oferindu-ne un exemplu practic de promovare și continuitate profesională.

Înaltă considerație manifest pentru susținerea învățării pe tot parcursul vieții, din partea Guvernului, prin finanțarea din bugetul de stat a activităților de formare a adulților în domeniul de importanță social-economică majoră. Salutăm parcursul european al țării!



Ludmila PETRUȘAN,
director, grad didactic I,
grad managerial I,
IP Școala Profesională din or. Hâncești

„Lumea se schimbă prin exemplul tău, nu prin opinia ta”
(Paulo Caelo)

Pentru mine atestarea presupune deschidere către dezvoltarea profesională și personală, schimb de bune practici, restartare emoțională.

Alături de alți manageri, am participat, recent, la procesul de atestare națională pentru conferirea gradului managerial superior. E apreciazabil faptul că majoritatea colegilor au dat dovadă de competențe profesionale bine fondate pe documente de politici educaționale ale sistemului, de abilitatea și capacitatea de a face față provocărilor timpului.

Suntem recunoscători reprezentanților MEC pentru organizarea impecabilă a procesului de atestare, precum și pentru selectarea meritocratică a membrilor Comisiei Republicane de Atestare. Pe această cale, îmi exprim recunoștința și respectul față de dna Viorica Andrițchi, doctor habilitat, profesor universitar, director al CFCL, UPSC – președintele Comisiei Republicane de atestare; Daniela Vacarciuc, grad didactic și managerial superior, director LT „Vasile Alecsandrii”, Chișinău; Angela Botezatu, grad didactic și managerial superior, director adjunct, Colegiul de Excelență în Economie și Finanțe.

Menționez că membrii comisiei au dat dovadă de o abordare profesionistă și ireproșabilă a procesului de atestare, prin comunicare asertivă, echilibru emoțional și corectitudine.

Aprecierea imparțială, argumentarea profesionistă a rezultatelor, atitudinea colegială a creat o stare de bine și satisfacție până la finalul zilei, chiar dacă eram epuizați și era după ora 18⁰⁰.

Mulțumim tuturor actanților implicați pentru suport, iar noi - să continuăm și să avem inspirație pentru noi aspirații.



Diana GALANTON,
director adjunct, grad managerial I,
IP LT „Mihai Eminescu”, mun. Bălți

Activitatea managerială este un proces de transformare personală, prin lărgirea perspectivei și concepției despre lume și viață, ce ține de restructurarea și adaptarea cunoștințelor din domenii / aspecte diverse ale realității, este un proces de colaborare autentică care promovează comunicarea, învățarea, contribuția maximă, inovația și evoluția în carieră. Evoluția în carieră vizează și procesul de evaluare/atestare a cadrelor manageriale, proces ce reprezintă și o oportunitate individuală de automotivare pentru fiecare manager.

Tradițional, și în acest an a avut loc sesiunea republicană de atestare a cadrelor manageriale, organizată în trei sesiuni de către MEC.

Comisia de atestare, în frunte cu președintele Viorica Andrițchi, a organizat eficient procesul de atestare, creând o stare de bine pentru fiecare candidat, dar și o platformă de bune practici și experiențe. Sesiunea a purtat un caracter deschis și democratic în cadrul căreia fiecare candidat a reușit să-și facă o evaluare a activității proprii, în conformitate cu standardele de competență profesionale ale cadrelor manageriale.

Comisia de atestare a apreciat cultura comunicării participanților, abilitatea de utilizare a tehnologiilor informaționale, experiența cadrelor manageriale.



Inna DIDIC,
director adjunct instruire,
grad managerial II,
LT „Constantin Stamati-Ciurea”,
s. Caracușeni Vechi, r. Briceni

„Performanța este rezultatul atingerii obiectivelor în urma unui sistem organizat de lucru”

/ Marius Torok /

Atestarea este o opțiune, nu este o obligativitate...

Procesul de atestare a managerilor, conform prevederilor Regulamentului, vizează sporirea încrederii în capacitatea managerilor de a desfășura o activitate performantă, construirea propriului traseu de formare continuă pentru avansarea în carieră.

Menționez faptul că, în scopul sporirii șanselor de succes ale cadrelor manageriale care aspiră la conferirea gradului managerial întâi, dezvoltării competențelor în prezentarea programelor manageriale, solicitanții au beneficiat de explicații foarte detaliate în cadrul unui atelier de formare organizat la data de 21 aprilie 2023, de Președintele Comisiei de Atestare, Viorica Andrițchi, doctor habilitat, profesor universitar. Prin urmare, pe parcursul procesului de atestare s-a simțit o stare de bine, colegii diseminând prezentări inspiraționale, bune practici și experiențe inovatoare. A fost resimțită atitudinea obiectivă, binevoitoare față de participanți, corectitudinea și transparența, abordarea participativă a procesului.

Am avut onoarea să fim evaluați de personalități notorii: Viorica Andrițchi, Daniela Vacarciuc, Angela Botezatu. Sincere mulțumiri!



Margareta SIMERETCHI,
directoare, grad managerial I,
IPCE „Ilie Fulga”, c. Stăuceni,
mun. Chișinău

Fiind candidată pentru conferirea gradului managerial superior, țin să menționez faptul că procesul

de atestare a avut un impact pozitiv asupra mea și, probabil, asupra tuturor colegilor care au fost implicați în acest proces. Pregătirea lucrării metodice mi-a oferit posibilitatea de a cerceta aprofundat o problemă din cadrul IP Complexul Educațional „Ilie Fulga” din comuna Stăuceni, mun. Chișinău, dar, mai ales, de a găsi eventuale căi de soluționare a ei. Schimbul de bune practici, abordarea diversificată și multiaspectuală a problemelor elucidate de colegii în lucrările metodice au constituit un veritabil proces de reflecție obiectivă și de învățare continuă, ce au contribuit la autoformarea și autodezvoltarea abilităților manageriale.

Membrii comisiei de atestare au demonstrat profesionalism, atitudine echidistantă și obiectivă în raport cu fiecare candidat, creând o atmosferă de lucru favorabilă pentru toți cei implicați în activitate. Intervențiile, sugestiile și recomandările parvenite din partea comisiei au fost efectuate într-o manieră bine punctată, argumentată, ce au reliefat un proces de atestare transparent și corect. Abordările manageriale științifice, metodologice și praxiologice reflectate în cadrul procesului de atestare a cadrelor manageriale au constituit un suport metodologic consistent în formarea și dezvoltarea managerilor școlari, mi-au oferit oportunități de conștientizare reală a multor probleme din sistemul educațional și un veritabil prilej de meditație asupra acestora ce necesită o abordare mult mai minuțioasă. Consider că fiecare manager școlar trebuie să promoveze schimbarea în educație, racordând-o la realitățile școlii de azi, prin învățare continuă, dar și prin diseminare de bune practici la nivel local, național și internațional.



Victoria GRITCAN,
directoare adjunctă pentru educație,
IP Complex educațional „Ilie Fulga”,
com. Stăuceni, mun. Chișinău

Procesul de atestare reprezintă pentru fiecare dintre cadrele manageriale o oportunitate individuală de a crește profesional, este o automotivare în a profesia, dar și în creșterea responsabilității individuale a fiecărui cadru de conducere pentru reușita carierei și promovarea instituției.

În acest an am avut parte de o experiență frumoasă în cadrul procesului de atestare, care a constituit o provocare, dar, în același timp, și oportunitatea de a avea un schimb de bune practici, de a împărtăși din experiența proprie și altor colegi.

Considerație și cuvinte alese pentru Membrii Comisiei Republicane de atestare: Viorica Andrițchi, Angela Botezatu, Vacarciuc Daniela care ne-au creat starea de bine pe parcursul întregului proces pentru care le spunem un sincer „Mulțumim!”

Pentru conformitate,
Oxana PaRAȘciuc

Colegiul „Gheorghe Asachi” din Lipcani la ceas aniversar



În inima comunității Lipcani, Colegiul „Gheorghe Asachi” a fost și continuă să fie un far al educației și dezvoltării personale timp de 60 de ani. În data de 26 ianuarie 1963, porțile colegiului s-au deschis pentru prima dată pentru a-și primi elevii, oferindu-le oportunități educaționale valoroase și pregătindu-i pentru viitor.

În data de 20 mai 2023, colegiul și-a sărbătorit aniversarea printr-un eveniment de amploare, care a reunit comunitatea discipolilor și a rememorat decenii de excelență academică.

La evenimentul festiv invitații de onoare au fost: Dorin Pavaloi, vicepreședinte al raionului Briceni; Evgheni Dumenco, primarul orașului Lipcani; Eugenia Cimborovici, președinta Fundației „Gheorghe Asachi” din Herța, Ucraina; Gheorghina Gușulei, vicepreședinta Asociației „Ținutul de Sus”, mun. Dorohoi, România, și Corala „George

Enescu”; profesoarele Alina Mavrescu și Adriana Vatavu, reprezentante ale Liceului Pedagogic „Nicolae Iorga”, Botoșani.

Programul evenimentului aniversar a inclus o varietate de activități menite să aducă împreună comunitatea colegiului și să celebreze succesul obținut de-a lungul celor 60 de ani. Acesta a cuprins: ceremonia de deschidere, un moment solemn în care s-au susținut discursuri, s-au prezentat personalități importante și s-au rememorat momente sem-

nificative din istoria colegiului. Cu această ocazie Ministerul Educației și Cercetării a acordat diplome de Onoare cadrelor didactice Valeria Drozdov, Natalia Tarasova, Nellea Pădurari, Efrosinia Podaru, Elena Rotari.

Din partea Fundației Civice Raionale „Gheorghe Asachi” (Herța, Ucraina) instituția a primit Diplomă de excelență cu ocazia împlinirii a 35 ani de la conferirea numelui cărturarului Gheorghe Asachi.

Cu o surpriză în acest context au venit și partenerii de la Dorohoi, România: o suită de melodii din partea Coralei „George Enescu”.

Un moment marcant în cadrul evenimentului a fost semnarea Acordului de parteneriat dintre Liceul Pedagogic „Nicolae Iorga” din Botoșani și Colegiul „Gheorghe Asachi” din Lipcani, scopul fiind promovarea valorilor umane și spirituale din raza de acțiune a celor două părți semnatare și schimbul de bune practici între părți în domeniile educațional și cultural-artistic, în vederea creșterii accesului la educație și a mobilității academice. Atmosfera evenimentului a fost încinsă, prin dans și cântec, de către elevii instituției.

Publicul a fost captivat de perla culturală a raionului Briceni - orchestra „Frunze de dor”, care a venit



cu un buchet de melodii îndrăgite. În final a evoluat în scenă Artista Poporului din Republicii Moldova, Olga Ciolacu.

Administrația instituției aduce mulțumiri tuturor celor care au contribuit la organizarea și desfășurarea acestei zile speciale.

Adresăm cu această ocazie un gând de recunoștință și admirație întregului corp profesoral, căruia îi datorăm realizările noastre de astăzi. Datorită dedicării și pasiunii voastre, am fost în stare să oferim o educație de calitate, să ghidăm și să inspirăm tinerii noștri în călătoria lor către cunoaștere și înțelegere.

De asemenea, adresăm un cuvânt de apreciere absolvenților: Dvs sunteți parte integrantă a succesului nostru și suntem mândri de realizările pe care le aveți în palmare.

Astăzi sărbătorim nu doar trecutul nostru glorios, ci și promisiunea unui viitor strălucit. Angajamentul nostru rămâne același - de a oferi o educație de înaltă calitate, de a dezvolta competențe și valori solide în fiecare elev și de a continua să ne adaptăm la nevoile în continuă schimbare ale societății.

La mulți ani prosperi,
**Colegiul „Gheorghe Asachi”
din Lipcani!**

Daniela DIDIC, director

LANSARE DE CARTE

la Institutul de Cercetare, Inovare și Transfer Tehnologic



Două evenimente cu incontestabil caracter științific s-au desfășurat la 26 mai 2023 la Institutul de Cercetare, Inovare și Transfer Tehnologic (ICITT) din cadrul UPSC. De fapt, au fost organizate două Lansări de carte, lucrările fiind elaborate de cercetătorii științifici care activează cu multă consacrare și profesionalism desăvârșit în cadrul proiectelor instituționale de cercetare.



Prima lucrare, intitulată „Procesul de evaluare a competențelor elevilor în învățământul nonformal/extracolar”, este o monografie colectivă (autori V. Andrieș, dr., coordonator de proiect; M. Cosumov, dr., conf. univ.; Gh. Nicolaescu, asist. univ. UPSC, cadru didactic la Școala de Arte Ialoveni), realizată în ca finalitate a proiectului „Cadrul conceptual, metodologic și managerial al educației nonformale în Republica Moldova”, realizat în parteneriat cu Universitatea de Stat din Moldova în cadrul Programului de Stat de cercetare și dezvoltare 2020-2023.

În calitate de recenzenți ai acestei lucrări științifice s-au pronunțat: L. Pogolșa, dr. hab., conf. univ., I. Gagim, dr. hab., prof. univ., USARB, M. Vacarciuc, dr., conf. univ., UPSC, I. Hincu, dr., director-adjunct al Centrului Educației Estetice „Lăstărel” din Chișinău. De remarcat că lansarea de carte s-a desfășurat într-un format mixt, cu prezență fizică și de la distanță.

Prezent la eveniment online, conducătorul proiectului, V. Guțu, dr. hab., prof. univ., USM, a menționat că „În lucrare se face o analiză pertinentă între diferiți indicatori ce țin de educația extracolară și de managementul acestui proces în diferite țări ale lumii, lucrarea reprezentând o certă valoare științifică, dar și un suport metodologic pentru organizarea învățământului extracolar de netăgăduit.”

În continuare, dr. hab. Lilia Pogolșa, director adjunct ICITT, a menționat că „Prezentarea monografiei colective este prima lansare de carte din cadrul Institutului de Cercetare, Inovare și Transfer Tehnologic. Important este faptul, că în această lucrare științifică, cu titlu inedit, se prezintă rezultatele unei investigații privind organizarea procesului de evaluare în învățământul nonformal/extracolar, care ar putea constitui un suport științific pentru elaborarea unei noi metodologii de evaluare a competențelor elevilor în învățământul extracolar.”

La rândul său, coordonatorul de proiect și unul dintre autorii lucrării, dr. Vasile Andrieș, a specificat că „Prin aceasta monografie autorii au prezentat un șir de sugestii și repere metodologice, care ar facilita activitatea cadrelor didactice și manageriale în vederea evaluării competențelor elevilor în învățământul nonformal, dat fiind faptul că acest proces necesită și urmează a fi reconceptualizat.” În acest context, o altă autoare a lucră-

rii, dr., conf. univ. Mariana Cosumov, a notat că „Scopul major al autorilor în procesul de elaborare a monografiei colective a constat în dezvoltarea cadrului metodologic al învățământului nonformal/extracolar în vederea reconfigurării acestuia, proces inițiat în anul 2020 de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, care viza, în primul rând, elaborarea cadrului de referință al învățământului artistic extracolar din Republica Moldova și elaborarea curricula disciplinare, schimbări ce își găsesc o firească continuitate în monografia colectivă prezentată astăzi.”

„Efectuarea unui studiu asupra procesului de evaluare a rezultatelor elevilor la disciplinele de profil din domeniul Arte (Arta muzicală, Arta coregrafică, Arta teatrală și Arte vizuale) a pus în evidență componenta funcțională a procesului educațional. Cercetările realizate au demonstrat că strategiile de evaluare se concep astfel încât să solicite elevilor eforturi intelectuale, practice-acționale și să îi ajute să se dezlănțuie și să se modeleze în plan cognitiv, spiritual, psihomotor și afectiv-motivațional. Iar reconfigurarea procesului de evaluare în Școlile de Muzică/Arte și Arte Plastice este relevantă pentru domeniul evaluativ, asigurând manifestarea plenară a atitudinilor prin arte”, este de părere Gheorghe Nicolaescu, unul dintre autorii lucrării.

De asemenea, la valorosul eveniment științific au participat: Daniela Cotovițchi, directorul Școlii de Arte „V. Poleacov” din Chișinău, Lilia Budeci, directorul interimar al Școlii de Arte Glodeni, cadre științifice și științifico-didactice, manageri și cadre didactice din învățământului extracolar, precum și doctoranzi.



Apoi a urmat evenimentul de lansare a cărții „Paradigma de profesionalizare a cadrelor didactice în contextul provocărilor societale” (autori: N. Vicol, dr., conf. univ., conducător de proiect, L. Pogolșa, dr. hab., conf. univ., D. Patrașcu, dr. hab., prof. univ.; M. Zubenschi, dr., conf. univ.; A. Groza, dr., conf. univ.).

Recenzenți ai lucrării științifice au fost I. Achirii, dr., conf. univ., ICITT al UPSC, și Iuliana-Petronela Barna, dr., conf. univ., Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați (România).

Monografia colectivă a fost elaborată în cadrul proiectului „Fundamentarea paradigmei de profesionalizare a cadrelor didactice în contextul provocărilor societale”.

În afara autorilor și recenzenților, în cadrul evenimentului de lansare a cărții au luat cuvântul: Victor Țvirunc, dr. hab., prof. univ., ICITT, ex-ministru al Educației; Diana Antoci, dr. hab., conf. univ., prorector UPSC; Liuba Arion și Elena Apavaloi, specialiști principali în cadrul Direcției Educație, Tineret și Sport ș.a.

„Monografia colectivă este o lucrare, care poate fi considerate drept un suport metodologic privind profesionalizarea cadrelor didactice. Căci

provocările societale identifică două probleme majore ce țin de viitor: prima se numește școala fără elevi (dat fiind numărul copiilor în continuă scădere în țara noastră), iar a doua - asigurarea insuficientă a școlii naționale cu cadre didactice de calitate. Iar autorii propun niște modele viabile, în stare să soluționeze aceste probleme majore ale societății, ceea ce ne însuflă un anumit optimism”, a afirmat dr., conf. univ. Ion Achirii.

Este de specificat că dr., conf. univ. Nelu Vicol a făcut o sinteză extrem de relevantă a lucrării și a proiectului respectiv, care a menționat că „Acest eveniment poartă nu doar un caracter științific, ci și o adâncă semnificație culturală. Este bine cunoscut faptul că știința și educația ne înobilează, fiind două entități ce nu pot exista una fără cealaltă, constituind acel soclu, acel fundament care rezistă tuturor schimbărilor și timpurilor. În ceea ce privește proiectul, scopul acestuia a fost conceptualizarea și fundamentarea paradigmei de profesionalizare a cadrelor didactice în procesul de formare profesională continuă, în contextul provocărilor societale. Astfel, obiectivele proiectului au fost următoarele: conceptualizarea paradigmei respective, elaborarea metodologiei de evaluare a traseului de profesionalizare și validarea experimentală a acestei metodologii. Lucrarea prezentată poate fi folosită ca un ghid științifico-metodologic de acțiune, ajutând cadrele didactice să se concentreze asupra etapei în care se află la momentul respectiv și fiind adresată în primul rând cadrelor didactice din învățământul general, managerilor școlari, dar și cadrelor științifice, părinților, mai pe scurt tuturor celor interesați de această sferă a științei”.

Către sfârșitul evenimentelor, Lilia Pogolșa, director adjunct ICITT, a exprimat recunoștință autorilor celor două monografii colective pentru realizarea cu succes a obiectivelor de cercetare din cadrul proiectelor și a informat că lucrările prezentate vor putea fi accesate, de toți cei interesați, pe site-ul Institutului de Cercetare, Inovare și Transfer Tehnologic.

Iulian BOGATU

ZIUA INTERNAȚIONALĂ A FAMILIEI

FAMILIA EMINOVICI – NĂSCĂTOARE DE GENIU

Acesta a fost titlul lecției publice dedicate Zilei Internaționale a Familiei, organizate la Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”.

Poetul Traianus și subsemnatul, îndrăgostiți de creația eminesciană, timp de circa o oră am povestit elevilor din clasa a III-a „C” de la Liceul „Mihai Eminescu” despre familia Raluca și a lui Gheorghe Eminovici din județul Botoșani, România, familie născătoare de geniu. Copilașii de la liceu au fost însoțiți de învățătoarele Eleonora Garaz și Angela Descalui.

Traianus le-a povestit pe scurt basmul lui Geo Bogza de pe vremea când Dumnezeu și Sfântul Petru umblau pe pământ, amintind de darul lui Dumnezeu pentru poporul român, la rugămintea Sfântului Petru: „Doamne, fă ceva, fă-i ca să-și vadă măcar o dată sufletul!.. Iar după o vreme, din neamul acela de oameni s-a născut Mihai Eminescu”. Apoi le-a povestit amănunțit despre arborele genealogic al familiei Eminovici, din partea tatălui, originari din satul Călinești, la 32 de km depărtare de Suceava, și a familiei Iurașcu, din partea mamei, originari din Joldeștii Botoșanilor. Familia Iurașcu avea strămoși români vestiți, printre ei fiind și boieri de rang înalt, precum Marele Vornic Dumitraș Ștefan, încă de la 1624, apoi chiar Voievodul Moldovei Gheorghe Ștefan, care a domnit în perioada anilor 1653-1658. Buneii din partea mamei au fost Stolnicul Vasile Iurașcu și soția sa Paraschiva, cu nume de fată Brehuiescu-Donțu. Din partea tatălui strămoșii cunoscuți sunt: Petre Iminovici (1736), cu soția sa Agafia și buneii Vasile Iminovici (1780-1844) și soția sa Ioana, care au avut șase copii:



Ecaterina, Anița, Gheorghe, Maria, Ion și Ileana. Toți s-au născut cu numele de familie Iminovici, dar Gheorghe, la maturitate, avansând în rang boieresc, își schimbă numele de familie în Eminovici. Eminentul nostru eminescolog, academicianul Mihai Cimpoi, afirmă că un străbunel de al lui Eminescu avea numele de familie Imin, ceea ce însemna cizmar, ciubotar. Nu întâmplător și Veronica Micle i se adresa în scrisori „Eminul meu iubit”. Gheorghe Eminovici (10.02.1812 – 08.01.1884) și Raluca Iurașcu (1816 – 13.08.1876) s-au căsătorit la 26 iunie 1840. În această familie de gospodari din viță aleasă, cu moșii la Ipotești și Dumbrăveni din județul Suceava, s-a născut Omul de geniu al Neamului Românesc, Mihail Eminovici, devenind mai târziu Mihai Eminescu.

Academicianul Mihai Cimpoi consemnează în tabelul cronologic din Dicționarul Enciclopedic „Mihai Eminescu”: „1850 – La 15 ianuarie se naște la Botoșani (conform Registrului de nașteri și botezuri pe anul 1850 al Bisericii cu hramul „Adormirea Maicii Domnului”) Mihail (Mihai), cel de-al șaptelea copil al lui Gheorghe Eminovici, numit căminar printr-un decret domnesc din 12 mai 1841, și al Raluca (Ralu sau Rareșa), fiica stolnicului Vasile Iurașcu, originar din Hotin”. Soții Gheorghe și Raluca

Eminovici au avut 11 (unsprezece) copii: Șerban (1841-1874), care a studiat medicina la Viena și la Erlangen, în Bavaria; Nicolae, numit și Nicu (1843-1874), care a studiat dreptul; Iorgu sau George (1844 – 1873) a fost militar; Ruxandra (1845, moartă de copilă); Ilie (1846-1862). Cu el s-a jucat Mihai de mic. A studiat medicina în școala lui Davila. A murit de tifos, molipsit de la bolnavi; Maria sau Marghioala (a murit de 7 ani); Mihail (poetul și geniu), Aglaia (1852 – 1900); Henrieta sau Harieta (1854-1889); Matei (1856-1929), militar și Vasile, care a murit de mic, la un an și șase luni. Din acești unsprezece copii ai familiei Eminovici s-a ales și geniu Mihai Eminescu, fiind al șaptelea copil în familie. Această familie mă duce cu gândul la familia sfinților părinți Simion și Ana, unde s-a născut Fecioara Maria și la sfânta familie a lui Iosif și Maria, în care s-a născut Mântuitorul nostru Iisus Hristos.

Cel care i-a schimbat numele din Eminovici în Eminescu a fost Iosif Vulcan, redactorul revistei „Familia”, unde tânărul poet a publicat versuri la vârsta de 16 ani, în 1866, începând cu poezia „De-aș avea”, scrisă în stilul lui Vasile Alecsandri, regele poeziei pe vremea aceea, apoi au urmat poeziile „Din străinătate”, „La Bucovina”, „Speranța” ș.a.

Mihai Eminescu scria pe la 1875-1880, referitor la genealogia sa, mândrindu-se „de-a fi dintr-o familie nu numai română, ci și nobilă neam de neamul ei, cu strămoșii din Țara de sus a Moldovei, de care nu mi-i rușine să vorbesc”. Acesta este și răspunsul la faptul că mai multe nații pretind că Eminescu ar fi al lor: albanezii, polonezii, turcii, evreii ș.a.

Cam aceasta este pe scurt istoria numelui marelui geniu Mihai Eminescu, pe care l-a dat lumii Neamul Românesc.

Primele două clase se presupune că a învățat acasă, la Ipotești, cu dascăli „propunători”, chemați, sau la Botoșani, la Pensionul lui Ladislav Ferderer, unde au învățat frații mai mari, sau poate în altă parte, dar în anul 1858 este înscris în clasa a III-a la școala primară greco-orientală din Cernăuți, cu predare în limba germană, fiind clasificat al 15-lea între 72 de elevi, iar în anul 1859, în clasa IV-a, fiind al 5-lea între 82 de elevi. În anii 1860-1863 studiază la Ober-Gymnazium, cu o pauză, apoi revine în anul 1864. În anii 1865-1866 este elev particular în clasa a V-a gimnazială la Cernăuți, unde Aron Pumnul îi încredințează biblioteca sa. Scrie poezia „La mormântul lui Aron Pumnul”, o elegie minunată. În anii 1867-1868 pereginează prin țară, fiind angajat ca suflor în trupa lui Iorgu Caragiale, apoi în cea a lui Millo-Pascaly, face cunoștință cu I.L. Caragiale. Din semestrul 1869-1870 este student la Universitatea din Viena, citește intens din Platon, Kant, Shopenhauer, Fichte, Rousseau, Confucius, Spinoza, Hegel, Zoroastru, Buddha, Schiller, Buchner, Cantemir, Ricardo, *Vede, Sacuntala*. La 1 ianuarie îl vizitează cu alți colegi pe Domnitorul Unirii Alexandru Ioan Cuza, aflat în exil la Döbling. Articolele „Să facem un congres”, „În unire e tăria” și „Echilibrul”, publicate în

„Federațiunea” din or. Pesta în luna aprilie, atrag citarea autorului în fața procurorului public din Pesta pentru abordarea problemelor naționale. Serviciile secrete austriece și nu numai, îl vor urmări mereu, îi vor distruge viața. Publică în „Convorbiri Literare” din 15 aprilie „Venere și Madonă”, apoi la 15 august „Epigonii”. Participă la serbarea de la Putna din 15/27 august 1871. Din decembrie 1872 începe studiile la Universitatea din Berlin, care durează până în 1874, când i se propune să facă doctoratul pentru un post de profesor la Universitatea din Iași. Dar propunerea lui Titu Maiorescu nu se realizează. Eminescu lucrează la Iași bibliotecar și revizor școlar, îl descoperă pe Ion Creangă, din 1877, luna noiembrie, se mută la București, unde lucrează în calitate de redactor la ziarul „Timpul” până în iunie 1883. Este cel mai bun ziarist. Contribuie la desăvârșirea limbii literare românești, ne lasă drept moștenire o operă bogată: poezie, proză, dramaturgie și publicistică, unde sunt abordate problemele fundamentale ale vieții culturale și social-politice ale României. În anul 1883, publică „Luceafărul”, „Doina”. La 28 iunie este pus în „cămașa de forță” și internat la Sanatoriul Caritas al doctorului Șuțu. Unii cercetători spun că astfel a fost asasinat, asta a fost moartea civilă a lui, cu implicarea serviciilor secrete austro-ungare și nu numai. S-au unit dușmanii lui din țară și din afară și l-au anihilat, căci îi demasca, nu-i lăsa să fure și să mintă. A murit ca un martir, luptând pentru adevăr. Este un model de conștiință națională și umană, un model de inteligență și caracter într-o singură persoană.

Ștefan SOFRONOVICI,
scriitor, specialist la Centrul Academic Internațional „Eminescu”

UPSC: Campanie de admitere prin lectură



Comunitatea națională de lectură și interpretare creativă a literaturii „La izvoarele înțelepciunii” a făcut neîncăpătoare sala mare a „Clasei Viitorului”.

Peste 60 de cititori pasionați ai creației Anei Blandiana au participat activ la cea de-a XXXIII-a ediție a concursului, organizat de către Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă” și susținut de către Catedra de limba și literatura română a Facultății de Filologie și Istorie a UPSC.



Președintele juriului, Adrian Ghicov, doctor habilitat, conferențiar universitar, șeful Catedrei de profil, a precizat că ediția de anul acesta a adunat elevi, profesori și bibliotecari din toate raioanele și municipiile Republicii Moldova, în temei din instituțiile partenere ale universității noastre. Prestanța copiilor a justificat valoarea creației literare a Anei Blandiana pentru formarea cititorilor și oratorilor avizați, pe baza literaturii autentice și a individualităților creatoare magistrale.



Cei mai buni liceeni au fost invitați la studii universitare în cadrul UPSC, iar de la ecran le-a vorbit istoricul și criticul literar din București Daniel Cristea-Enache. În sală li s-a adresat cititorilor scriitorul lor îndrăgit Arcadie Suceveanu, un mai vechi și fidel prieten al poetei și gânditoarei Ana Blandiana.

Atmosfera operei literare consacrate a primit în convorbirea elevilor și profesorilor cu firesc și miracolul poeziei Anei Blandiana:

„ȘTIU SĂ COBOR CA ÎNTR-O FĂNTÂNĂ
PRIN FLORI...”

Poezia poate mult!

CFCL, în proces de inițiere a activităților comune cu comitetele sectoriale



Centrul Republican de Dezvoltare a Învățământului Profesional din cadrul Centrului de Formare Continuă și Leadership și președinții comitetelor sectoriale, din care fac parte, pe baze bi- sau tripartite, reprezentanții patronatelor, sindicatelor și autorităților publice centrale, s-au întrunit într-o ședință de lucru, în scopul identificării unor activități în comun pentru susținerea învățământului profesional tehnic în procesul de racordare la cerințele pieței forței de muncă.

În cadrul acesteia, Octavian Vasilache, șeful CRDÎP, a propus o listă de acțiuni pentru conjugarea eforturilor în vederea dezvoltării învățământului profesional tehnic. Participanții și-au manifestat interesul față de activitățile de colaborare prin care ar putea promova bune

practici europene. Participanții au menționat că ar vedea oportun și un proiect comun între comitete, CRDÎP, instituțiile de învățământ profesional tehnic, dar și diverși agenți economici, în vederea racordării programelor de formare profesională la necesitățile pieței muncii.

Minunatele „Întâmplări cu tâlc” ale Cristinei Bujor



Întâmplările cu tâlc sunt poveștile care îi învață pe copii anumite reguli de viață, îi îndrumă pe calea dreaptă, îi orientează cum să fie mai descurcăreți și să acționeze corect în situații mai dificile, îi ajută să perceapă că au greșit și, totodată, îi impun să se corecteze.

În anul curent la Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu”, în cadrul programului de lectură „Chișinăul citește”, ajuns la cea de-a XX-a ediție, la segmentul COPII, a fost propusă pentru lectură și promovată copiilor chișinăuiești cartea Cristinei Bujor „Întâmplări cu tâlc: 3. Despre responsabilitate. 4. Despre iubire.” Colecția include de fapt 4 titluri: ÎNTÂMPLĂRI CU TÂLC Despre prietenie, Despre ceartă, Despre responsabilitate, Despre iubire. În toate povestioarele autoarea, Cristina Bujor, abordează lumea emoțiilor, relațiilor și valorilor prin diverse situații trăite de motanul Zorba și cățelul Tărcuș. Printre primii care au acceptat provocarea de a discuta în direct cu autoarea despre cartea citită, au fost elevii clasei I „A” de la Gimnaziul „Nicolae Costin”, învățăcele doamnei Stela Chicerman, și copiii de la Instituția de Educație Timpurie nr. 40, din grupa nr. 2, învățăcele doamnei Angela Purici-Timotin.

Doamna Elena Dabija, directoarea Centrului Academic Internațional „Mihai Eminescu”, a salutat publicul și oaspeții prezenți, printre care doamna director general al Bibliote-

cii Municipale „B. P. Hasdeu”, dr. Mariana Harjevschi, scriitorul Traian Vasilcău (Traianus) și pictorița Elena Leșcu.

Doamna dr. Mariana Harjevschi a salutat publicul și a încurajat copiii să fie activi în discuțiile cu scriitoarea Cristina Bujor.

Înainte de a se manifesta copiii, doamna Cristina Bujor le-a adresat trei întrebări la care a încercat să le ghicească și răspunsurile. Prima întrebare a fost despre vacanță, și anume dacă le place copiilor vacanța. Sigur, au fost și din cei care au spus că nu vor în vacanță, deoarece la școală este interesant și le vor duce dorul colegilor. A doua întrebare a fost dacă le plac copiilor animalele și cine ce prieten are acasă sau la bunici? Practic, fiecare a numit pisica și câinele. Au fost surprinși copiii la întrebarea dacă sunt și animale ce nu le plac? Mirare mare, iarși au prevalat pisicile, deoarece zgârâie, și câinii vagabonzi, deoarece latră tare și pot să atace. A treia întrebare adresată de către doamna Bujor a fost dacă le place copiilor să citească. Răspunsul, vă dați seama bine, a fost unanum: DA!

Fiind de la profilul teatral, elevii Gimnaziului „Nicolae Costin” au înscenat un fragment din povestirea Despre Responsabilitate: momentul în care Zorba și Tărcuș încearcă să repare greșeala și se gândesc cum să facă o copie a desenului. Copiii au intrat perfect în rolurile atribuite. Având pe cap măști de pisică și câine, realizate de către artista plastică, membră a Uniunii Artiștilor Plastici din Moldova, ilustrator de cărți, doamna Elena Leșcu, de parcă erau animalele

vii. Fragmentul înscenat a fost tocmai acela în care Ionel încearcă să zică că a rămas fără cadou, iar cei doi prieteni patrupezi apar cu desenul, astfel demonstrând devotament și responsabilitate.

Cu o prezentare interesantă despre viața și activitatea literară a Cristinei Bujor și a familiei Bujor a intervenit scriitorul Traian Vasilcău (Traianus). Dumnealui a menționat că sunt cărți care trebuie evitate, ocolite, dar sunt cărți ce ar trebui purtate în ghiozdan zilnic de către copii, cărțile Cristinei Bujor fiind și ele printre acestea, deoarece sunt povăuitoare. Dumnealui a numit-o pe autoarea „Doamna cu tâlc”, deoarece în cărțile dumneai sunt expuse situații în care personajele greșesc și, totodată, încearcă să repare greșelile comise, pentru a face să dispară ura, furia dintre oameni și să reinstaleze prietenia care a existat până la comiterea greșelilor.

Copiii au avut posibilitatea de a dialoga direct cu autoarea despre cartea citită și de a-i adresa diverse întrebări. Au fost foarte curioși să afle că Cristina Bujor a început a scrie datorită fiului ei, Iancu care, fiind o fire curioasă, încerca să înțeleagă esența lucrurilor și să poată privi dincolo de aparențe.

Așa a scris prima carte, „Ospățul din Savană”, după care au urmat și altele, ultima carte editată fiind la momentul „Povestea puului de lup care își caută frățiorul”, carte care recent, la Salonul Internațional de Carte pentru Copii, ed. XX-a, a fost premiată pentru „Cea mai reușită prezentare grafică”.

În final, participanții noștri i-au oferit scriitoarei un desen mare, realizat în grup, mai bine zis o copie a desenului realizat de prietenii patrupezi Tărcuș și Zorba, pe verso fiind semnăturile copiilor. Iar doamna Cristina Bujor i-a îndemnat pe copii să citească și să descopere lumea prin intermediul lecturii cât mai mult.

Natalia CORGHENEA,
șef serviciu
Centrul Academic
Internațional „Eminescu”

Bătălia intelectuală

„ERUDIT CAFE”



În decursul acestui semestru am avut fericita oportunitate de a participa în cadrul activității extrașcolare „ERUDIT CAFE”, o confruntare prietenoasă a cunoștințelor căpătate de-a lungul anului, dată între elevii liceelor „George Meniuc”, „Mircea Eliade” și „Miguel de Cervantes Saavedra”, echipa noastră reprezentându-l pe ultimul. Concursul a avut drept subiecte Geografia, Istoria, Limba și Literatura română și Sportul.

Activitatea mi-a plăcut, întrucât m-a ținut în permanență în suspans prin întrebările acordate. Am avut ocazia să-mi testez nivelul de cunoaștere în domeniile menționate, în urma activității constatând că mă subapreciasem în anumite privințe. M-am convins că trebuie să am mai multă încredere în abilitățile mele, cât și în memoria mea.

Pe parcursul probelor i-am cunoscut și am colaborat fructuos cu membrii echipei din care făceam parte, colegi din școala mea, cu care nu avusesem încă ocazia de a

interacționa. Am învățat, astfel, cât de important e spiritul de echipă și încrederea reciprocă în atingerea obiectivelor comune, în acea împrejurare - acumularea unui punctaj cât mai mare prin oferirea de răspunsuri corecte. Am avut încă dinaintea concursului o părere optimistă în legătură cu felul în care se va termina pentru echipa noastră, iar speranțele nu mi-au fost înșelate. Deși eșecurile nu au lipsit, prestația echipei noastre a fost solidă și remunerată pe măsură de juriu. Locul pe care l-am ocupat în cadrul confruntării ne-a făcut mândri atât pe noi, elevii, cât și pe draga noastră profesoară de geografie, Natalia Jenerenco, care ne-a însoțit și care ne-a ținut pumnii la această activitate.

În concluzie, pot spune că „Erudit Cafe” este una dintre cele mai plăcute experiențe din acest an pentru mine, deoarece s-a desfășurat într-o clasă primitoare, într-o atmosferă agreabilă, datorată ospitalității liceului-gază, a profesionalismului și obiectivității profesorilor implicați, precum și a gustării de după finalizarea probei. Sunt de părere că astfel de activități ar trebui organizate mai des, pentru a le da posibilitatea elevilor să-și pună „la bătaie” intelectul într-o întrecere corectă, interactivă, captivantă și chiar distractivă, în care să-și dezvolte abilitățile de colaborare în cadrul unui colectiv. M-aș bucura să particip și la alte ediții viitoare ale „Erudit Cafe”.

Cristian DONEȚ,
elev în clasa a XI-a A,
IPLT „Miguel de Cervantes Saavedra”

ANUNȚ!

Direcția Învățământ, Tineret și Sport Rezina anunță concurs pentru ocuparea funcției de director:

IP Gimnaziul Echimăuți, satul Echimăuți, raionul Rezina;

IP Gimnaziul-Grădiniță Soloncenii, satul Soloncenii, raionul Rezina.

Candidații la ocuparea funcției de director al instituțiilor menționate prezintă la Direcția Învățământ, Tineret și Sport dosarul de concurs.

Termenul-limită de prezentare a documentelor – **26 iunie 2023, ora 17.00.** Informația privind condițiile de participare la concurs este publicată pe site-ul www.consiliu.rezina.md. Telefoane pentru informații: (0254) 25732; 24369.

Mărturisesc că pentru mine cariera didactică nu a prezentat prea mult interes. Nu dintr-o lipsă de apreciere pentru aceasta, ci pentru că mi se pare aproape copleșitoare. M-au uimit și mă uimesc cei care au răbdarea, curajul și pregătirea pentru a fi, în adevăratul sens al cuvântului, profesori. N-aș putea! Însă, ca participant la actul educațional, este firesc să-ți dorești să știi cum este să fii de cealaltă parte a catedrei, să ai zeci de perechi de ochi ațintiți asupra ta.

Astfel, atunci când domnul profesor de educație socială mi-a propus un experiment - de a preda pentru o oră - am acceptat aproape fără ezitare. Până la urmă, era doar o încercare. Mi-a „picat” o lecție interesantă, despre bani, utilizând o colecție de monede vechi și străine ca suport pentru o discuție despre formele fizice. Feedbackul din partea colegilor a fost, per total, pozitiv.

Provocările carierei didactice

Totuși, acest experiment avea și limitări. Desfășurându-se în clasă, „pe teren propriu”, exista o oarecare interferență din cauza relațiilor deja existente dintre grupurile de prieteni. În cazul meu, de exemplu, în care toți membrii grupului meu au apărut la catedră, dintr-o dorință de a ne amuza: atunci când un prieten se afla în postura profesorului, ceilalți doi ne transformam ca prin magie în elevi-problemă. Spiritul de colegialitate, până la urmă, era învingător: chiar dacă ne puneam în încurcătură, tot noi salvam, după aceea, situația. Acestea sunt, deci, limitările experimentului. Acum două zile, la o lună de la experimentul inițial, am fost din nou invitat să fiu primul participant la un experiment. Un experiment asemănător, dar totuși diferit. O altă oră de „predare”, la altă clasă. Era mai

dificil să captez atenția elevilor, fiind o persoană nouă pentru ei. Totodată, nici tema nu era în favoarea mea – „Servicii și produse de asigurare”.

Așadar, aveam două zile să pregătesc, cât de bine puteam, o lecție. Am început apelând la Google, unde am găsit câteva planuri de lecții. Pentru mine, însă, așa cum era și firesc, erau scrise în „chineză”: „Conversații euristice”. Aici am încheiat prima zi de pregătire, confuz.

Dimineața am revenit cu forțe proaspete, gata să termin ce începusem cu o seară înainte. Am pus deoparte ideile pe care nu le înțelegeam și am decis să încep cu prezentarea, partea care mi se părea cea mai simplă. Am selectat câteva materiale despre care am considerat că ar fi de ajutor: o reclamă pentru asigurări și, ca surpriză la final, un Kahoot. Mi-am

făcut un plan, însă știam că totul va depinde de elevi. Înainte să intru la oră, am primit un profil al clasei. Știam suficiente povești - se putea mai bine, se putea mai rău - dar nu era în niciun caz incurajator. După ce m-am prezentat, am început să prezint lecția. La primele întrebări, cele introductive, clasa era destul de reticentă, deși nu se aflau la prima lectură a lecției.

După ce am depășit partea de teorie, a devenit foarte clar care elevi doreau să se implice activ în oră și care așteptau să treacă cele 50 de minute. Desigur, când am ajuns la Kahoot, clasa a fost cuprinsă de un val de entuziasm. După finalul jocului, însă, s-a disipat la fel de rapid ca atunci când a apărut.

Ceea ce m-a bucurat a fost că, la sfârșitul lecției, reluând întrebările pe care le adresasem la început, am primit

mai multe răspunsuri. Pentru mine asta a sugerat că noțiunile au rămas măcar în memoria de scurtă durată. Totodată, mai era un factor care trebuia luat în considerare. Ceasul. Nu puteam încheia abrupt, în mijlocul orei, dar nici să mă lungesc și să pierd atenția elevilor. În plus, nu aveam de unde să știu câte poți explica într-o oră de predare! Nu am reușit să acopăr chiar tot timpul, dar consider că m-am încadrat destul de bine.

Cu ce am rămas? Din punctul meu de vedere, precum și conform opiniei elevilor care mi-au acordat feedback la final, ora a decurs destul de bine. Îmi mențin, însă, părerea că locul meu nu este la catedră. Când ai o singură oră de pregătire, pare ușor, poți să incluzi o multitudine de activități. Dar dacă ai zeci de clase? Unde mai pui și „sfântul” dosar cu șină, care trebuie completat cu regularitate... A fost un experiment interesant, da. Dar asta a fost, un experiment.

Sursa: Facebook – Jurnalul unui profesor

Univers Pedagogic pro

Chișinău, MD 2059, str. Doina, nr. 104, et 4
E-mail: univers2@mail.ru, univers.pedagogic@gmail.com
Tipar: ÎSFEP „Tipografia Centrală”. Comanda nr. 9562.

ECHIPA REDACȚIONALĂ:

RESPONSABIL DE EDIȚIE ▶ Oxana Parașciuc

REDACTOR PRINCIPAL ▶ Nicolae Jantic

REPORTERI ▶ Iulian Bogatu,
Silvia Țurcan

CORECTOR ▶ Elvira Țăganaș-Pântea
MACHETATOR ▶ Iurie Babii

Redacția nu corespundează cu autorii, nu recenzază și nu restituie materialele necomandate. Preluarea articolelor și pozelor este posibilă doar cu acordul prealabil al redacției.

INDICE DE ABONARE LA:

„Poșta Moldovei” – PM21741

„Moldpresa Grup” SRL

Abonare online: <https://services.posta.md/abonarea2022#/publication/264>